

ผลกระทบจากความหลากหลายจาก
วัฒนธรรม ต่อพัฒนาการการเจริญเติบโตของ
เด็กปฐมวัย

การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์หรือคน ให้มีคุณภาพและเข้มแข็ง พร้อมที่จะรับการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคศตวรรษที่ 21 และเสริมสร้างปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพคน ทั้งในเชิงสถาบัน ระบบโครงสร้างของสังคม ให้เข้มแข็ง สามารถเป็นภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต อย่างไรก็ตาม สถานการณ์ ต่างๆที่มีผลกระทบต่อเด็กๆและสังคมไทยมีหลายประการ ดังนี้

1. โครงสร้างของประชากรมีแนวโน้ม ประชากรสูงวัยเพิ่มมากขึ้น ประชากรเด็กและวัยทำงานลดลง ขณะที่การขยายตัวของประชากรส่งผลให้ความเป็นเมืองสูงขึ้น ประเทศไทยกำลังเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์ ในปี 2568 สำหรับโครงสร้างประชากรวัยเด็กและวัยทำงาน ลดลงอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นผลมาจากการภาวะเจริญพันธุ์ของสตรีไทยที่ลดต่ำลง ขณะเดียวกัน คนไทย ส่วนใหญ่ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอนามัยการเจริญพันธุ์ที่ถูกต้อง ส่งผลต่อความไม่สมดุลทั้งทางด้านปริมาณและคุณภาพของประชากรของประเทศไทย

2. คนไทยได้รับการพัฒนาศักยภาพทุกวัย แต่ยังมีปัญหาด้านสติปัญญา คุณภาพการศึกษา และมีพฤติกรรมเสี่ยงทางสุขภาพ ผลการพัฒนาตามช่วงวัยพบว่า ระดับเชาว์ปัญญา มีค่าเฉลี่ยลดลง ขณะเดียวกัน ยังมีภาวะโภชนาการเกิน และโรคอ้วนจากพฤติกรรมการบริโภคที่ไม่เหมาะสม ส่วนเด็กวัยเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่า 50% และมาตรฐานความสามารถของผู้เรียน ในเรื่องการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดวิจารณญาณ และคิดสร้างสรรค์ค่อนข้างต่ำ นอกจากนี้พฤติกรรมเสี่ยงทางสุขภาพ ทำให้เกิดปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นเพิ่มขึ้น

3. ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การแพร่ระบาดของยาเสพติด และการเพิ่มขึ้นของการพนัน เป็นปัญหาสำคัญต่อคุณภาพชีวิตของประชาชน การก่ออาชญากรรมมีแนวโน้มที่สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง คดีอาชญาที่สำคัญทั้งการก่อคดีต่อชีวิตร่างกาย และเพศ คดีประทุนร้ายต่อทรัพย์ และคดียาเสพติด จำนวนคดีอาชญาดังกล่าวเป็นคดียาเสพติดมากที่สุด ปัจจุบันการแพร่ระบาดของยาเสพติดเป็นภัยที่ร้ายแรง ส่งผลกระทบต่อกลุ่มเด็กและเยาวชนอย่างกว้างขวาง

4. สังคมไทยเผชิญวิกฤติความเสื่อมถอยด้านคุณธรรม จริยธรรม มีการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมที่หลากหลาย และมีแนวโน้มเป็นสังคมปัจเจกมากขึ้น การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วผ่านกระแสโลกอิเล็กทรอนิกส์ และโซเชียลมีเดีย ทำให้คนไทยมุ่งแสวงหาความสุข และสร้างอัตลักษณ์ส่วนตัว ผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ เกิดเป็นวัฒนธรรมย่อย ร่วมสมัยที่หลากหลาย ในรูปแบบการรวมกลุ่มของบุคคลที่สนใจเรื่องเดียวกัน มีการค่านิ่งถึงประโยชน์ส่วนตนและพากพ้องมากกว่าส่วนรวม ขณะที่ภาคส่วนต่างๆ ได้มีการส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่มทำกิจกรรมต่างๆ แต่การมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมเพื่อประโยชน์ส่วนรวมยังอยู่ในระดับต่ำ นอกจากนี้มีความสัมพันธ์แบบเครือญาติ ที่มีความเอื้อเฟื้อเพื่อแฝงช่วยเหลือเกื้อกูลเริ่มหมดไป พฤติกรรมการอยู่ร่วมกันของสมาชิกในครอบครัว เป็นแบบต่างคนต่างอยู่ สัมพันธภาพระหว่างสมาชิกในครอบครัวมีความประ姗ง จนนำไปสู่ปัญหาทางสังคมที่เพิ่มขึ้น

5. บริบทการเปลี่ยนแปลงในกระแสโลก ก่อให้เกิดความร่วมมือทางเศรษฐกิจ ทั้งในระดับทวิภาคีและระดับพหุภาคี รวมทั้งความร่วมมือในประชาคมอาเซียน ความร่วมมือกับประเทศไทยเพื่อนบ้าน มีอิทธิพลต่อการเคลื่อนย้ายแรงงานเข้าสู่ประเทศไทย ทั้งแรงงานข้ามชาติที่เข้ามาในประเทศไทยอย่างถูกกฎหมายและผิดกฎหมาย ทั้งนี้ในปี 2558 จะมีการเคลื่อนย้ายแรงงานที่มีทักษะฝีมืออย่างเสรี ตามกรอบความร่วมมือประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน รวมไปถึงเด็กที่จะมีการย้ายโรงเรียนตามผู้ปกครองด้วย

6. สื่อมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของเด็ก แต่ยังมีบทบาทในการส่งเสริม พัฒนาคุณภาพเด็กค่อนข้างน้อย สื่อทางสังคมในปัจจุบัน มีอิทธิพลอย่างมากต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของเยาวชน แต่การเผยแพร่สื่อต่างๆยังไม่มีบทบาทต่อการส่งเสริมการเรียนรู้และคุณธรรม จริยธรรม สะท้อนได้จากการรายงานโทรศัพท์คันที่มีภาพของความรุนแรง ภาพที่ตอกย้ำการสร้างเจตคติเชิงลบต่อผู้อื่น ภาษาถ้าร้าว ความไม่เหมาะสมทางเพศ ขณะที่การเผยแพร่ข้อมูลช่วยสารผ่านทางเว็บไซต์ต่างๆ ส่วนใหญ่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องเพศ ที่เข้าช่วยلامก่อนการและการใช้ภาษาที่ไม่เหมาะสม ขณะที่เกมคอมพิวเตอร์ซึ่งเป็นสื่อออนไลน์ มีอิทธิพลต่อเด็กและเยาวชนอย่างมาก ซึ่งเกมส่วนใหญ่ที่นิยมเล่น เน้นการตอบสู้ใช้ความรุนแรง ไม่เหมาะสมต่อการเรียนรู้ และเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม

โอกาสในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็กปฐมวัย

การพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กปฐมวัยที่ดี

เริ่มต้นจากในครอบครัว เด็กจะเติบโต มีคุณภาพชีวิตและบุคลิกภาพเช่นไร จะเป็นคนดี มีงบประมาณมากแค่ไหน ก็ต้องดูแลด้วย สมรรถภาพ สร้างปัญหาแก่ต้นเองและสังคม ส่วนหนึ่งย้อมขึ้นอยู่กับสภาพครอบครัวและ วิธีอบรมเลี้ยงดูจากบุคคลในครอบครัวเป็นสำคัญ ดังนั้นบทบาทที่สำคัญประการหนึ่งของรัฐ คือการให้ความรู้กับบุคคลในครอบครัวเกี่ยวกับ พัฒนาการเด็กและพยายามให้เด็กทุกคนได้ อาศัยอยู่กับครอบครัวของตนหรืออาศัยอยู่ใน สิ่งแวดล้อมที่มีลักษณะคล้ายครอบครัวมากที่สุด โดยรัฐควรกำหนดแนวทางนโยบายดังต่อไปนี้

1. พัฒนารูปแบบสวัสดิการครอบครัวและเด็กปฐมวัย ให้มีความหลากหลาย และ สอดคล้อง กับสภาพความเป็นอยู่และวิถี ทางการดำเนินชีวิต ของครอบครัวในยุค ปัจจุบัน เช่น มีการกำหนดบทบาทความ
2. จัดการศึกษาปฐมวัย ในหลากหลายรูปแบบ เพื่อสนองความต้องการของครอบครัว
3. ส่งเสริม ให้ผู้ปกครองและครอบครัว มีส่วนร่วม ในการเรียนการสอนและกิจกรรม ของ โรงเรียน/ศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัย รวมตลอด ถึงการเป็นคณะกรรมการบริหาร โรงเรียน/ ศูนย์ฯ
4. ส่งเสริม ให้องค์กรเอกชนและธุรกิจ กำหนด เวลาที่ยืดหยุ่นสำหรับผู้ที่ต้องทำงานที่
5. จัดสวัสดิการเพื่อช่วย ให้ครอบครัวที่มี พ่อหรือแม่คนเดียว สามารถอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย ให้เติบโตอย่างสมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย และจิตใจ

ເອກສານ ເລີກທໍາ

ຈ່າງເປົ້າ 5

รายชื่อกลุ่มที่ 8

- 1.ນ.ສ. ອາມືເນາະ ອານຸບາກາ 058
- 2.ນ.ສ. ມາຮີແຍ ອານຸບາຫາ. 059
- 3.ນ.ສ. ຂາລີປະໜໍ້ ອາລີ 061
- 4.ນ.ສ. ອາຊີຍະໜໍ້ ແປເຫຼາວີເລ 062
- 5.ນ.ສ. ອັສນີ ດາໂອ້. 063
- 6.ນ.ສ. ພ້າຮີດາ ເສະອຸເໜຶງ. 064
- 7.ນ.ສ. ນູ້ຮີຍະໜໍ້ ກູເຕັະ. 065
- 8.ນ.ສ. ສານີງ ເວລະຫຼອງ. 066
- 9.ນ.ສ.ກົກຄຣ ລາເຕັະ. 047
- 10.ນ.ສ.ສາວອົນີ ບອນອົມ. 046
- 11.ນ.ສ. ມືອຂະໜໍ້ ສນີ 013

เหตุปัจจัยทางสังคมและวัฒนธรรมที่ส่งผลต่อการเรียนของเด็กปฐมวัย

1. สถานภาพของครอบครัว

จุดเริ่มต้นของชีวิตเด็กทุกคนมาจากการครอบครัว “ครอบครัว” เป็นสภาพแวดล้อมอันดับแรกที่มีความใกล้ชิดกันเด็กมากที่สุด ลักษณะครอบครัว โครงสร้าง ขนาดจำนวนสมาชิกในครอบครัว ความสัมพันธ์ในครอบครัว ฐานะเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งมีอิทธิพลต่อพัฒนาการของเด็กเป็นอย่างมาก เด็กที่เติบโตในครอบครัวขยายที่มีสมาชิกในครอบครัวหลายคน มักได้รับการดูแลเอาใจใส่อย่างอบอุ่น ใกล้ชิด ครอบครัวเตี่ยวแน่นจะมีขนาดเล็กก็มีความเป็น ตัวของตัวเองใน การอบรมดูแลเด็กไปในทิศทางเดียวกัน ครอบครัวที่มีรายได้น้อย มีโอกาสจำกัดที่จะตอบสนองความต้องการที่จำเป็นของเด็กให้ได้เพียงพอ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ถ้าพ่อและแม่มีการศึกษาน้อยและขาดความเข้าใจรวมถึงขาดความสนใจเกี่ยวกับการอบรมดูแลเด็กอย่างเหมาะสมด้วยแล้ว เด็กนักกูกหอดด้วยและละเลยความต้องการตามพัฒนาการเด็ก ซึ่งก่อให้เกิดผลเสียทั้งทางร่างกาย อารมณ์ และจิตใจ สังคมและสติปัญญาทำให้เกิดปัญหาพัฒนาการหยุดชะงักหรือพฤติกรรมเบื่องเบนได้

2. ลักษณะการอบรมเลี้ยงดู

พ่อแม่เป็นบุคคลที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการอบรมเลี้ยงดู เด็กให้เจริญเติบโตอย่างเต็มที่และมีความพร้อมทั้งทางร่างกายและจิต ใจจนสามารถที่จะปรับตัวให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมต่างๆ ได้ โดยเฉพาะช่วงด้านของชีวิตและวัยก่อนเรียน ดังนั้น การอบรมเลี้ยงดูเด็กในเบื้องต้นจึงเป็นการวางแผนการดำเนินชีวิตให้กับเด็ก และมีอิทธิพลต่อการสร้างบุคลิกภาพและพฤติกรรมแก่เด็ก โดยที่เด็กจะเรียนรู้ค่านิยม ทัศนคติ ความเชื่อ และพฤติกรรมต่างๆ ที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ในสังคมจากการสั่งสอนและชี้แนะของพ่อแม่ผู้ปกครองเป็นส่วนใหญ่ วิธีการอบรมเลี้ยงดูเด็กที่ไม่เหมาะสมย่อมทำให้เด็กแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมหรือมีปัญหาได้ เช่น เด็กที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวมักมีสาเหตุมาจากการขาดความรัก ความเอาใจใส่ การอบรมสั่งสอน ความอบอุ่นในครอบครัว ซึ่งอาจส่งผลให้พัฒนาการตามวัยของเด็กหยุดชะงักหรือล้มเหลวได้

3. ภาระโภชนาการ

การได้รับสารอาหารที่ร่างกายต้องการเป็นปัจจัยสำคัญในการปูพื้นฐานสุขภาพร่างกายที่สมบูรณ์แข็งแรง ซึ่งจะช่วยส่งเสริมการเจริญเติบโตและพัฒนาการของเด็กปฐมวัยให้ดำเนินไปตามปกติ หากเด็กได้รับสารอาหารไม่เพียงพอ ก็จะส่งผลกระทบต่อร่างกายที่ย่อมส่งผลต่อภาระโภชนาการและพัฒนาการในด้านต่างๆ ได้ ในช่วงปฐมวัยนี้ ร่างกายมีการเจริญเติบโตและพัฒนาไปหลายด้านพร้อมกัน โภชนาการที่เหมาะสมจะช่วยให้พัฒนาการและการเติบโตของเด็กปฐมวัยในด้านต่างๆ เป็นไปอย่างราบรื่น

4. สภาพสังคม

การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเศรษฐกิจในปัจจุบันมีการแข่งขันกันอย่างสูง มีการเปลี่ยนแปลงค่านิยมทางสังคมจากเดิมที่เป็นสังคมแห่งการเอื้อเฟื้อ แต่ในปัจจุบันเปลี่ยนแปลงเป็นการเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนมากกว่าประโยชน์ส่วนรวม ตลอดจนมีปัญหาสังคมต่างๆ ก่อให้เกิดความไม่สงบสุข ครอบครัวต้องปรับตัวให้เข้ากับโลกใหม่ เวลาส่วนใหญ่ต้องหุ่มเหี้ยให้กับการทำงานเพื่อหารายได้ เด็กจึงได้รับการเลี้ยงดูจากสถานรับเลี้ยงเด็กตั้งแต่ วัยเยาว์ ความผูกพันใกล้ชิดกับครอบครัวเริ่มลดน้อยลง เด็กที่อยู่ในครอบครัวยากจนมักขาดโอกาสที่จะพัฒนาศักยภาพของตน ด้วยความไม่พร้อมและทัศนคติของพ่อแม่ ส่วนในครอบครัวปานกลางจะเครียดกับการที่พ่อแม่คาดหวังและกระตุ้นให้เรียนรู้มากเกินไป ในขณะที่เด็กที่มีครอบครัวฐานะดีมักกูกตามใจและปล่อยปละละเลย ทำให้เด็กขาดการอบรมสั่งสอนเท่าที่ควร ผลกระทบของสภาพสังคมและค่านิยมที่เปลี่ยนแปลงไปด้วยความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและวิชาการสมัยใหม่นี้ ทำให้พ่อแม่เรียนรู้วิธีการอบรมเลี้ยงดูเด็กมากขึ้นกว่าเมื่อก่อน แต่ในเวลาเดียวกันสภาวะแวดล้อมที่พ่อแม่เคยให้เวลาล้อมเกลากันจะนิสัยบางประการของเด็กกับตัวเด็กลดน้อยลง ซึ่งจะสังเกตเห็นได้ว่าเด็กที่มีปัญหาครอบครัวหรือพฤติกรรมที่เป็นปัญหามากขึ้น เช่น พฤติกรรมก้าวร้าว อารมณ์รุนแรง ขาดความอดทนซึ่งอาจทำให้ความรุนแรงเป็นปัญหาสังคมต่อไปได้

